Správna dispenzácia: Tvorba a odchod žlče

Zverejnené: 1. marca 2021 | Autor: PharmDr. Peter Stanko

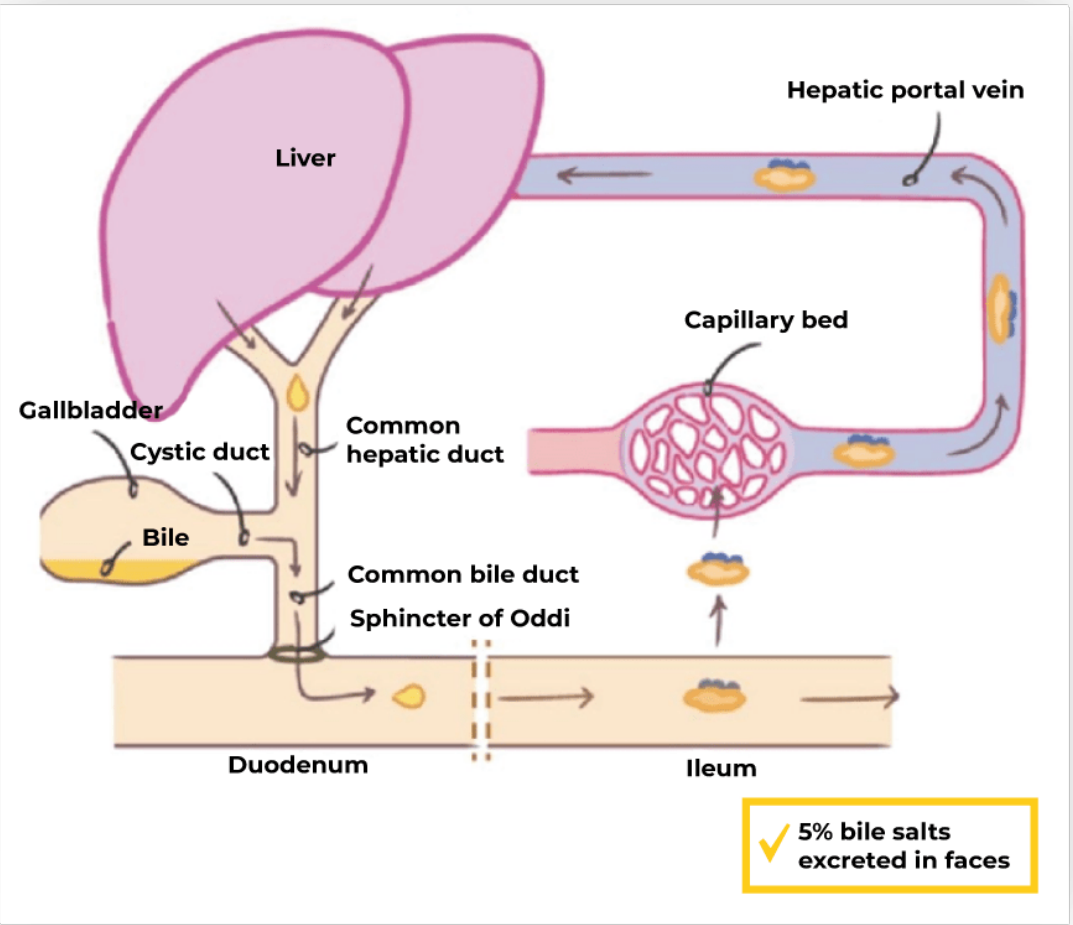

Žlč je hustá telesná tekutina, ktorá sa tvorí v bunkách pečene, zbiera sa v žlčníku a počas trávenia sa vylučuje žlčovými cestami do dvanástnika. Jej sfarbenie sa mení podľa toho, v akom pomere sú zastúpené dôležité farbivá bilirubín a biliverdín, od žltej až po zelenú farbu. **Keď je žlč veľmi hustá, má až hnedastú farbu.**

Primárny účel žlče je podpora trávenia a vstrebávania tukov. Žlč emulguje lipidy, čím sa zvyšuje ich rozpustnosť a expozícia lipázam. Žlč je taktiež médiom na vylučovanie látok, ktoré sú ťažko rozpustné vo vode. Významnou funkciou žlče je tiež neutralizácia silno kyslej tráveniny postupujúcej zo žalúdka do duodena.

Žlč obsahuje 82 % vody a elektrolytov. Je ľahko zásaditá (alkalická). Najdôležitejšou súčasťou žlče sú ale minerálne soli (12 %), ktoré majú centrálnu úlohu pri trávení tukov.

Denne sa tvorí okolo 500 až 700 mililitrov žlče, ktorá sa uskladňuje v žlčníku. Žlč sa tvorí v hepatocytoch. Medzi hepatocytmi sa nachádzajú žlčové kanáliky, ktoré privádzajú žlč do tráviacej trubice. Prvky, ktoré sa vylučujú do žlčových kanálikov sú: lecitín, konjugované žlčové soli a hormóny, cholesterín a bilirubín. Taktiež sa takto vylučujú aj konjugované lieky.

Možnosti asistovaného samoliečenia a doplnkovej liečby

Choleretiká a cholekinetiká (systémovo)

Choleretiká a cholekinetiká sú liečivá, ktoré stimulujú tvorbu žlče v pečeni a podporujú transport žlče do tráviaceho traktu.

Niektoré liečivá z tejto skupiny majú aj parasympatolytické účinky a pôsobia hepatoprotektívne na hepatocyty,

ktoré sú poškodené cholestázou.

V rámci asistovaného samoliečenia môžeme terapeuticky využívať lieky s obsahom hymekromónu, fenipentolu, prípadne silicových fytofarmák.

Spazmolytiká (systémovo)

Spazmolytiká sú liečivá používané na symptomatickú liečbu kŕčov (spazmov) hladkého svalstva, ktoré môže sprevádzať akútne kolikové stavy spojené s poruchami tvorby a odchodu žlče, prípadne s výskytom žlčových kameňov. **V rámci asistovaného samoliečenia sú vhodné iba na krátkodobé použitie, opakované alebo dlhodobejšie podávanie je nutné konzultovať s lekárom.**

V rámci asistovaného samoliečenia spastických bolestí biliárneho traktu sa môžu použiť liečivá butylskopolamín a drotaverín.